ECLI:LV:RIRT:2020:0520.1A33086619.3.S
Lieta Nr.1A33086619
Arhīva Nr.1A-0307-20/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2020.gada 20.maijā

Rīgas rajona tiesas tiesnese B.Jakobsone rakstveida procesā izskatīja Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts", reģistrācijas numurs 40003052790, pārstāvja /pers. A/ sūdzību par Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas priekšnieka 2019.gada 3.aprīļa lēmumu Nr.1-14.1/1395 par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753064.

Aprakstošā daļa

Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas inspektors Valsts amatpersona 2019.gada 14.februārī ir sastādījis Valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Pasts" administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753064 par Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk – Noteikumi) 5.punkta pārkāpšanu, t.i., par to, ka 2018.gada 28.septembrī plkst.14.38 Jūrmalā, Priedaines satiksmes mezglā, Valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Pasts" piederošais transportlīdzeklis *Renault Master*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi. Par izdarīto pārkāpumu Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" saskaņā ar Noteikumu 49.punktu sodīta ar naudas sodu 50 *euro* apmērā.

2019.gada 22.februārī Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijā (turpmāk – iestāde) ir iesniegusi sūdzību par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753064, lūdzot to atcelt, taču ar Iestādes priekšnieka 2019.gada 3.aprīļa lēmumu Nr.1-14.1/1395 (turpmāk – lēmums) administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.753064 un ar to uzliktais naudas sods 50 *euro* apmērā atstāts negrozīts, bet Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" sūdzība noraidīta.

2019.gada 30.aprīlī Rīgas rajona tiesā saņemta Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) pārstāvja /pers. A/ sūdzība par Iestādes lēmumu (turpmāk – sūdzība). Sūdzībā norādīts, ka iestāde, pieņemot lēmumu par administratīvās tiesvedības uzsākšanu, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu un pieņemot lēmumu par sūdzības noraidīšanu, nav ievērojusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1.pantā minētos administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevumus un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta vispārīgos noteikumus soda uzlikšanai par administratīvo pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka lēmumā norādītais, ka nav nepieciešams vērtēt lietderības apsvērumus attiecībā uz soda piemērošanu, ir pretrunā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 8.marta spriedumā lietā Nr.SKA-89/2007 ietvertajai atziņai par līdzsvaru starp indivīda un sabiedrības interesēm, ko ne vienmēr spēj panākt likumdevējs, pieņemot tiesību normas, tāpēc pienākums ievērot līdzsvaru gulstas uz tiesību piemērotājiem, kas izvērtē katru gadījumu individuāli. Turklāt iestādei bija jāievēro arī Satversmes tiesas 2007.gada 28.februāra lēmumā lietā Nr.2006-41-01 norādītais, ka tiesisko seku samērība (saprātīgums) jāapsver vienmēr, proti, katra administratīvā akta izdošanas gadījumā.

Sūdzībā norādīts, ka Noteikumu 2.punktā noteiktais mērķis ir ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu. Paskaidrots, ka sūdzības iesniedzējas piederošie transportlīdzekļi, kas ir videi draudzīgi, ik darba dienu iebrauc Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā, lai Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem nodrošinātu universālā pasta pakalpojumā ietvertos pakalpojumus par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā, kas attiecīgi prevalē pār Noteikumu 2.punktā noteiktās sabiedrības grupas interesēm, nevis tranzītā šķērso Jūrmalas pilsētas teritoriju. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 13.pantu – labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, jābūt lielākam nekā viņa tiesību un tiesisko interešu ierobežojumam un būtiski adresāta tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu. Ņemot vērā minēto, Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tiek ievērotas tiesiskās intereses, kas noteiktas Noteikumu 2.punktā.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā tās universālā pasta pakalpojuma sniedzējas statuss atbilst "specializētā dienesta" pazīmēm, kura transportlīdzekļi ir atbrīvoti no nodevas samaksas un var iebraukt bez caurlaides atbilstoši Noteikumu 20.punktam.

Norādīts, ka Iestāde, lēmuma pieņemšanā, nav ņēmusi vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. un 244.pantā noteiktos nosacījumus attiecībā uz lietas pareizu izlemšanu un pierādījumu novērtēšanu, kā arī nav ievērojusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantā noteiktos apstākļus, kas jānoskaidro, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka piemērojot samērīguma principu aizskarto un aizsargājamo tiesisko interešu vērtēšanai, ņemot vērā Sūdzības iesniedzējas universālā pasta pakalpojuma statusu, tai nebūtu veicami maksājumi par iebraukšanu īpaša režīma zonā, līdz ar ko saskatāms pamats atteikumam uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.^{1} panta, kā arī saskatāmi apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pantam.

Ņemot vērā, ka sūdzības iesniedzēja ir universālā pasta pakalpojuma sniedzēja un transportlīdzekļa *Renault Master*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašniece, un minētais transportlīdzeklis tiek izmantots pasta pakalpojumu sniegšanai, un tam Satiksmes ministrija 2018.gada 28.maijā ir izsniegusi caurlaidi Nr.0337, ar kuru atļauts neievērot transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, kā arī ceļa zīmju "Braukt aizliegts", "Mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts" un "Kravas automobiļiem braukt aizliegts" prasības saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 45.panta otrās daļas 1.punktu, sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt iestādes lēmumu un izbeigt lietu.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 7.maija lēmumu ierosināta administratīvā pārkāpuma tiesvedība.

Motīvu daļa

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesnese atzīst, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, 2019.gada 3.aprīļa lēmums Nr.1-14.1/1395 un ar administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753064 piemērotais naudas sods ir atceļami, lietvedība

administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama un Sūdzības iesniedzēja ir atbrīvojama no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Noteikumu 5.punkts noteic, ka laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā pēc caurlaides saņemšanas, izņemot šo noteikumu 20.punktā noteiktos gadījumus.

Saskaņā ar Noteikumu 49.punktu (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) par šo noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai vadītājam 50 *euro* apmērā.

Likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmā daļa noteic, ka spēkā esošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

No iepriekšminētajām Noteikumu normām secināms, ka iebraucot Jūrmalā fizisko un juridisko personu īpašumā reģistrētajiem transportlīdzekļiem, ja nepienākas Noteikumos paredzētie atvieglojumi vai atbrīvojumi no nodevas samaksas, ir jāiegādājas vai jānoformē caurlaide, neatkarīgi no iebraukšanas mērķa.

No lietas materiāliem ir redzams, ka sūdzības iesniedzējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.753064 par to, ka tai piederošais transportlīdzeklis *Renault Master*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2018.gada 28.septembrī plkst.14.38 iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi.

Tiesnese atzīst, ka lietā esošā foto fiksācija, kurā skaidri attēlots konkrētais transportlīdzeklis, tā valsts reģistrācijas numurs, ziņas par iebraukšanas datumu un laiku Jūrmalā, un to, kāda fotokamera fiksējusi transportlīdzekli, atspoguļojot to ar GPS koordinātēm, apstiprina, ka sūdzības iesniedzējai piederošais transportlīdzeklis administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā iebrauca īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka transportlīdzeklis *Renault Master*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pieder sūdzības iesniedzējai un tā nav apstrīdējusi, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā tai piederošais transportlīdzeklis iebrauca Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi.

Noteikumu 20.punkts (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) noteic, ka nodevu nemaksā un bez caurlaides īpaša režīma zonā Jūrmalā var iebraukt: transportlīdzekļi, kas pielāgoti vadītājam invalīdam; operatīvie transportlīdzekļi; specializēto dienestu (Satversmes aizsardzības birojs, Militārās izlūkošanas un drošības dienests, Drošības policija) transportlīdzekļi un avārijas dienestu transportlīdzekļi, kuriem piešķirts operatīvā transportlīdzekļa statuss; ārvalstu diplomātiskā korpusa transportlīdzekļi; Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības, Militārās policijas, Saeimas, Ministru kabineta, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un prokuratūras īpašumā vai turējumā esošie transportlīdzekļi; Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestāžu īpašumā vai turējumā esošie transportlīdzekļi.

No lietas materiāliem redzams, ka sūdzības iesniedzēja neatbilst nevienam no Noteikumu 20.punkta (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) nosacījumiem, tādējādi secināms, ka pirms iebraukšanas īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā sūdzības iesniedzējai bija jāiegādājas caurlaide konkrētajam transportlīdzeklim.

Attiecībā uz sūdzības iesniedzējas apgalvojumu, ka tās transportlīdzeklis ir uzskatāms par specializētā dienesta transportlīdzekli, tiesnese norāda, ka universālā pasta pakalpojumu sniegšana nav specializētais dienests, līdz ar to sūdzības iesniedzējai piederošais transportlīdzeklis nav atzīstams par specializēto transportlīdzekli Noteikumu (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) 20.punkta izpratnē un šāds sūdzības iesniedzējas arguments uzskatāms par nepamatotu. Vien universālā pasta pakalpojuma sniedzējas statuss nedod tiesības sūdzības iesniedzējai neievērot Noteikumu prasības.

Attiecībā uz sūdzības iesniedzējai Satiksmes ministrijas 2018.gada 28.maijā, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 45.panta otrās daļas 1.punktu, izdoto caurlaidi Nr.0337, ar kuru sūdzības iesniedzējai piederošajam transportlīdzeklim ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/atļauts neievērot transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, kā arī ceļa zīmju "Braukt aizliegts", "Mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts" un "Kravas automobiļiem braukt aizliegts", tiesnese norāda, ka Ceļu satiksmes likuma normas regulē administratīvās atbildības īpatnības ceļu satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanas gadījumā, taču šis sūdzības iesniedzējas izdarītais administratīvais pārkāpums nav saistīts ar ceļu satiksmes drošību, bet gan ar Noteikumu pārkāpumu, kas nosaka atbildību par kārtību, kādā personas var iebraukt Jūrmalas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā vai kādā tās zonā, tādejādi iepriekš pieminētās caurlaides esamība nekādā mērā neattiecas uz konkrētās lietas apstākļiem un arī nedod sūdzības iesniedzējai tiesības neievērot Noteikumu prasības.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[13] panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesnese atzīst, ka iestādes lēmumā kopumā izdarītie secinājumi ir balstīti uz noskaidrotiem faktiskajiem apstākļiem, pareizi un pietiekamā apjomā un pareizi piemērojot normatīvos aktus, kas attiecas uz konkrētās situācijas tiesisko regulējumu, un tiesnese nekonstatē apstākļus, kas liktu apšaubīt lēmumā izdarītos secinājums par sūdzības iesniedzējas vainu konkrētā administratīvā pārkāpumu izdarīšanā, un piemērotā soda likumību.

Sūdzības iesniedzējas nodarījums ir pamatoti kvalificēts kā Noteikumu 5.panta pārkāpums un sods 50 *euro* apmērā uzlikts atbilstoši Noteikumu 49.punktam.

Tāpat tiesnese nekonstatē, ka iestāde administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanas procesā būtu pieļāvusi citus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 289.[12] panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Tiesnese konstatē, ka sūdzības iesniedzēja ir Pasta likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts pasta komersants pasta pakalpojumu sniegšanai, turklāt universālā pasta pakalpojumu sniedzēja.

Pasta likuma 27.pants noteic, ka universālā pasta pakalpojuma sniedzējam ir pienākums nodrošināt, ka lietotājiem visā Latvijas Republikas teritorijā ir vienādas iespējas saņemt universālajā pasta pakalpojumā ietvertos pakalpojumus. Turklāt Pasta likuma 27.[1] panta pirmās daļas 3.punkts noteic prasību nodrošināt visiem pasta pakalpojumu lietotājiem iespēju izmantot universālā pasta pakalpojuma sarakstā ietilpstošos pasta pakalpojumus par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā.

No minētā secināms, ka universālajā pasta pakalpojumā ietverto pakalpojumu nodrošināšana par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā ir sūdzības iesniedzējas pienākums un no saistībām izrietoša prasība.

Noteikumu 2.punktā noteikts, ka noteikumu mērķis ir ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu.

Par pamatotu tiesnese atzīst sūdzības iesniedzēja norādīto argumentu, ka tās transportlīdzekļi iebrauc Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā, lai Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem nodrošinātu pasta pakalpojumu pieejamību par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā, nevis tranzītā šķērso Jūrmalas pilsētas teritoriju.

Judikatūrā atzīts, ka administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, ja, ievērojot konkrētās lietas apstākļus, tostarp izdarītā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus, administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu.

Tiesnese pievienojas šai atziņai un uzskata, ka konkrētajā gadījumā, izvērtējot visus šajā lietā noskaidrotos apstākļus un ievērojot tiesiskās intereses, kas noteiktas Noteikumu 2.punktā, sūdzības iesniedzējas izdarīto administratīvo pārkāpumu ir iespējams atzīt par maznozīmīgu un atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības, aprobežojoties tikai ar mutvārdu aizrādījumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 2.punktu, tiesnese

n o s p r i e d a

atcelt Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas priekšnieka 2019.gada 3.aprīļa lēmumu Nr.1-14.1/1395, atcelt administratīvā pārkāpuma protokolu Z Z Nr.753064 par naudas soda piemērošanu, izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības, izsakot mutvārdu aizrādījumu.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Jūrmalā.

Spriedums sastādīts un tiesas kancelejā pieejams 2020.gada 20.maijā.

Tiesnese B.Jakobsone